

Buletin Informativ 1-15 iuarie 2020

CUPRINS

2019 PENTRU APL – UN AN CU MULTE SCHIMBĂRI ȘI NOI SPERANȚE!	2
RETROSPECTIVA ANULUI 2019 ÎN ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ! EMISIUNEA NOASTRĂ VA FI ASCULTATĂ ÎN TOT MAI MULTE COMUNITĂȚI!	7
ANATOLIE PÎNZARU, PRIMAR AL COMUNEI CREMENCIUG, SOROCA: „OBIECTIVUL PRINCIPAL ESTE SĂ SUPRAVIEȚUIM CA ȘI LOCALITATE”	8
MIHAIL ROTARAȘ, PRIMAR DE NICORENI, DROCHIA: „POPULAȚIA NOASTRĂ ESTE CAM DEZAMĂGITĂ DE CEEA CE SE ÎNTÂMPLĂ”	10
PRIMARUL MUNICIPIULUI SOROCA LLILIA PILIPEȚCHI: „TOȚI PRIMARII AVEM ACEEAȘI DORINȚĂ- DE A ADMINISTRA ÎN INTERESUL CETĂȚEANULUI”	12
GHENADIE PERETEATCU: „ÎMI PARE RĂU CĂ MULȚI OAMENI PLEACĂ DIN SAT”	14
SILVIA LEȘAN, PRIMAR DE SCHINENI, SOROCA: „CRED CĂ LOCALITATEA NOASTRĂ VA AVEA UN VIITOR FRUMOS!”	16
ION LUPAȘCU, PRIMAR DE MÂNDÂC, DROCHIA: „TINERETUL OBTINE STUDII SUPERIOARE ȘI PLEACĂ PESTE HOTARE PENTRU A MUNCI LA NEGRU” ...	18
PRIMARUL ORAȘULUI FLOREȘTI IURIE GANGAN: „AVEM NEVOIE DE O POLITICĂ ECHILIBRATĂ LA NIVEL DE STAT”	20
ION VÎRLAN, PRIMARUL ORAȘULUI MĂRCULEȘTI: „UNELE LUCRURI SIMPLE NE PERICLITEAZĂ ACTIVITATEA”	22
IURIE CHELEȘ, PRIMAR DE CERNIȚA, FLOREȘTI: „CONDUCEREA STATULUI AR TREBUI SĂ SE ÎNTOARCĂ CU FAȚA SPRE SATE”	24
ALIONA COJOCARU, PRIMAR DE GURA CĂINARULUI, FLOREȘTI: „CALM M-A AJUTAT FOARTE MULT”	25

Anul 2019 va rămâne în istoria Republicii Moldova ca unul în care trei Guverne s-au perindat la cârma statului. Cetățenii au fost îndemnați să participe la două scrutine electorale: unul parlamentar și altul local. La 04 aprilie Consiliul Europei a adoptat un raport privind situația îngrijorătoare din domeniul autonomiei locale din Republica Moldova și a elaborat o serie de recomandări ce ar contribui la îmbunătățirea stării de lucruri din acest domeniu. În această perioadă Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) s-a consolidat din punct de vedere instituțional prin crearea rețelelor specializate ale mai multor categorii de funcționari din domeniul APL. După alegerile locale mai multe filiale ale CALM din teritoriu și-au ales conducerea. Una dintre inițiativele CALM care a fost votată de Parlament vizează creșterea veniturilor bugetelor locale. Promovarea intereselor APL în cadrul instituțiilor europene a fost un alt deziderat al CALM. Ce alte evenimente din 2019 au marcat activitatea APL/CALM dar și care sunt obiectivele pentru anul 2020 aflăm de la directorul executiv Viorel Furdui.

Cum a fost anul 2019 pentru administrația publică locală și CALM?

Viorel Furdui: 2019 a fost pentru APL ca oricare altul, adică foarte plin de activități îmbinate cu realizări dar și cu multiple provocări de care a fost nevoie să ținem cont. În primul rând trebuie să menționăm că a fost un an foarte complex din punct de vedere politic, am fost martorii perindării a trei guverne, am avut alegeri parlamentare și locale care au adus schimbări importante pe plan politic și administrativ. Toate aceste evenimente, cu siguranță, și-au pus amprenta asupra actului guvernamental de la nivel central și local. Trebuie să menționăm și unele implicări ale partenerilor externi în procesele îngrijorătoare care au avut loc în RM. Mă refer, în primul rând, că în această perioadă a fost adoptat un raport al Consiliului Europei privind situația în domeniul autonomiei și democrației locale. Plus la aceasta am avut o vizită de monitorizare din partea Consiliului Europei iar la întrevvedere au participat toți actorii importanți în domeniul autonomiei și democrației locale. A fost un an plin din punct de vedere al evenimentelor politice

care și-au pus amprenta pe domeniul APL. În pofida acestei complexități viața a continuat. Am avut momente de bucurie, dar și din cele mai puțin îmbucurătoare, dar care oricum au contribuit la acumularea experienței, la stabilirea noilor relații cu reprezentanții APC, dar și a unor priorități pentru viitor.

Care ar fi lucrurile bune care s-au întâmplat autorităților publice locale?

Viorel Furdui: Dacă vorbim, în general, despre anul 2019 atunci ar trebui să analizăm câteva domenii. Pe plan intern am apărat și promovat drepturile APL. În acest sens ne-am concentrat eforturile pe susținerea diferitor politici, proiecte de legi, hotărâri guvernamentale, în soluționarea mai multor probleme sesizate de către membrii noștri. În acest sens trebuie să menționăm setul de propuneri pe care le-am înaintat către Guvern privind creșterea veniturilor la bugetele locale, eliminarea diferitor bariere din sistemul actual de taxe și impozite locale. O altă propunere fundamentală, în opinia noastră, este de a schimba cota impozitului pe venitul persoanelor fizice și a celor juridice, pentru ca mai mulți bani să rămână în bugetele locale. Am reușit într-o anumită măsură să convingem Guvernul și astfel 100% din impozitul pe venitul persoanelor fizice vor rămâne în bugetele locale de nivelul I (satele, comunele și orașele, cu excepția centrelor raionale). De asemenea, 50% din acest impozit va completa bugetele orașelor, municipiilor și centrelor raionale. Totodată, 10% din impozitul pe venitul persoanelor juridice vor ajunge în așa-numitul Fond de echilibrare, astfel încât să fie susținute comunitățile care nu au suficiente venituri. Este un pas important deși, în opinia noastră, mai există spațiu pentru discuții pentru ca și mai mulți bani să completeze bugetele locale, mai ales din impozitul pe venitul persoanelor juridice, pentru a asigura acel stimulent necesar APL, dar și posibilitatea de dezvoltare a comunităților locale, fie că e vorba de infrastructură, domeniul social, cultural etc. Dacă vorbim despre alte direcții de activitate pe plan intern, atunci trebuie să spunem că Congresul Autorităților Locale din Moldova s-a focusat pe consolidarea sa instituțională. Am avut ca obiectiv să susținem și alte categorii de funcționari din cadrul APL, prin crearea rețelelor specializate, profesionale ale acestora. În acest sens a fost creată Rețeaua Profesională a Secretarilor din cadrul APL, a Contabililor, a Perceptorilor Fiscali și a Specialiștilor în problemele funciare. Am constatat că toate aceste categorii au nevoie de atenție, de promovare a drepturilor lor și credem că ele vor deveni o sursă importantă de expertiză în relațiile noastre cu diverse organe ale Guvernului, în vederea promovării diverselor inițiative. De asemenea, am constatat că aceste categorii de funcționari au fost lăsați uitării timp de mai mulți ani, atât în ceea ce privește dezvoltarea profesională, cât și a stimulării financiare. Acești funcționari, în mare parte, nu sunt apreciați la justa valoare, iar ca și consecință în ultimii ani ne confruntăm cu un exod masiv al acestora din sistemul APL iar ca rezultat au de suferit comunitățile locale și cetățenii, deoarece în condițiile existente astăzi e greu de găsit specialiști buni. Este o direcție importantă care credem că în cooperare cu Guvernul, cu toți actorii interesați ne va permite să schimbăm situația și să facem în așa fel încât aceste categorii de funcționari publici să se simtă mai confortabil la locul lor de muncă iar capacitățile lor să fie puse în valoare și în serviciul comunităților locale.

Care sunt rezultatele CALM pe plan extern?

Viorel Furdui: În anul 2019 am avut o activitate extraordinară de importantă deoarece a fost un an electoral, plin de evenimente politice care, poate, nu au permis utilizarea întregului potențial al CALM-ului și al APL în promovarea diverselor politici pe plan intern. În același timp, pe plan extern am avut o activitate destul de intensă. CALM este recunoscut ca un actor important în cadrul diverselor organizații internaționale, cum ar fi Congresul Puterilor Locale și Regionale al

Consiliul Europei care monitorizează situația din domeniul democrației și autonomiei locale; Comitetul Regiunilor – o structură importantă pe lângă Parlamentul Uniunii Europene care influențează inclusiv programele de asistență destinate dezvoltării țărilor asociate la UE, așa cum este și Republica Moldova; Consiliul Autorităților Regionale și Municipale din Europa - o organizație importantă și influentă în elaborarea politicilor la nivelul UE în raport cu țările UE dar și cu statele din imediata sa vecinătate; Rețeaua Asociațiilor Autorităților Locale din Sud-Estul Europei (NALAS) unde vocea autorităților locale din Republica Moldova este auzită sistematic. La rândul său, această organizație, prin intermediul diverselor documente de poziție, studii, analize reflectă situația în care se află APL din RM în comparație cu alte țări din Sud-Estul Europei. Unul dintre rezultatele cooperării noastre cu aceste organizații este Raportul și Recomandările Consiliului Europei din 04.04.2019 privind situația din domeniul democrației locale din RM care suntem siguri că va trebui să fie luat în considerație de către autoritățile din statul nostru și care constată că la acel moment situația din domeniul democrației locale era foarte critică, enumerând toate problemele cu care se confruntau la acea etapă autoritățile publice locale și sistemul de administrație publică locală din RM, presiunile asupra APL, o autonomie financiară foarte limitată, controale exagerate, dar și gradul limitat sau sub așteptări al salarizării în domeniul APL ce afectează calitatea serviciilor și determină plecarea masivă a specialiștilor din APL. **Mai mult decât atât, s-a constatat că un nivel insuficient de salarizare reprezintă, de asemenea, o formă indirectă de presiune asupra aleșilor locali.** La toate aceste probleme au fost elaborate unele recomandări concrete care sperăm foarte mult că vor influența lucrurile să se schimbe în bine. Unele rezultate deja se văd, în condițiile în care am avut câteva schimbări de guverne pe parcursul anului 2019, acestea totuși au păstrat anumite inițiative menite să schimbe realitățile din domeniul APL, inclusiv cel în rezultatul căruia s-a schimbat repartizarea veniturilor bugetare, inițiativa ca impozitul pe venitul persoanelor fizice să rămână la nivel local a fost păstrată de toate guvernele care s-au perindat pe parcursul anului trecut.

CALM a venit cu propuneri de îmbunătățire a politicilor din cadrul Parteneriatului Estic...

Viorel Furdui: Am menționat mai sus despre rezultatul activității la nivelul Consiliului Europei care își va pune amprenta tot așa ca și în cazul raportului din 2012. În rezultatul elaborării acestuia, autoritățile locale din Republica Moldova au obținut accesul la Curtea Constituțională, dreptul de a schimba destinația terenurilor agricole și alte lucruri importante. Acum au obținut aceste 100% din impozitul pe venitul persoanelor fizice și o parte din impozitul pe venit al persoanelor juridice, idei care, cu greu, dar au fost acceptate. Sunt realizări importante și din punct de vedere al schimbării mentalităților. Lucrurile în această direcție au avansat și astfel avem mai mult spațiu de manevră în discuțiile cu autoritățile naționale. De asemenea, o activitate importantă pe plan extern pe care am consolidat-o în ultimii doi ani este în raport cu Comitetul Regiunilor al Parlamentului European. Vocea autorităților locale din Republica Moldova a fost tranșantă în cadrul acestei instituții europene, am avut ocazia să prezentăm viziunea noastră privind necesitățile APL, privind programele ce trebuie să fie destinate autorităților locale din RM, inclusiv datorită fraților și partenerilor noștri firești care sunt reprezentanții delegației României. Ei permanent au abordat necesitatea includerii APL/CALM din RM în toate discuțiile care au loc la nivelul Uniunii Europene pe dimensiunea diferitor politici ce vizează statul nostru, privind programele ce ar trebui să fie destinate RM și colectivităților locale. Credem că fiind parte a Parteneriatului Estic începem să fim auziți că există diferențe între țările din cadrul acestui program. Chiar în comparație cu alte țări care au semnat acordul de asociere (Ucraina și Georgia), Republica Moldova are unele avantaje care ne fac să fim mai aproape de valorile UE și respectiv trebuie să fim tratați mai special decât alte țări asociate la UE. Un argument ar fi că o bună parte a cetățenilor Republicii Moldova deja dețin cetățenia României și a altor state-membre ale UE.

De asemenea, prin cultura și limba comună cu a unei țări deja membre a UE noi avem toate temeiurile să cerem să fim acceptați în acest spațiu cultural și valoric, mai ales că mentalitatea noastră este preponderent europeană. Astfel, ne dorim să fim tratați cât se poate de obiectiv în cadrul tuturor acestor procese integraționiste, de dezvoltare, de elaborare a programelor speciale și de tot ce înseamnă conectare la standardele UE și spațiul valoric european.

Revenind la activitatea pe plan intern a CALM, cunoaștem că la finalul anului 2019 ați avut mai multe întrevederi cu primari din diverse zone ale Republicii Moldova...

Viorel Furdui: După alegerile locale din 20 octombrie a început procesul de consolidare a filialelor CALM din teritoriu, mă refer la asociațiile primarilor din toate raioanele RM. Și în perioada imediat următoare vom organiza ședințele acestor asociații care își vom alege sau realege conducerea ce va reprezenta aceste teritorii în cadrul Consiliului de Administrare al CALM. Am observat o susținere totală a inițiativelor CALM, dar și dorința de a se implica și a promova ideile ce au ca obiectiv dezvoltarea autonomiei locale în interiorul partidelor pe care le reprezintă. Oamenii vor să schimbe lucrurile în teritoriu, ceea ce ne însuflă o mare încredere că situația s-a schimbat foarte mult comparativ cu perioada anterioară, astăzi mulți reprezentanți ai APL sunt gata să contribuie cu tot ce pot la crearea unui sistem de administrație publică locală mult mai efectiv, pentru ca primarii, colectivitățile locale să aibă mult mai multe posibilități de a soluționa problemele și astfel să ajute autorităților naționale ale statului. **Tot mai mulți conștientizează faptul că dacă nu vom soluționa problemele la nivel local nu vom avea posibilitatea de a contribui la dezvoltarea statului, în general, și atunci toți vom avea de pierdut.**

Care ar obiectivele CALM pentru anul 2020?

Viorel Furdui: Ne dorim să avem o perioadă mai lungă de stabilitate, să putem munci într-un mod mai sistemic. În condițiile Republicii Moldova deseori, după ce efectuăm un volum de muncă destul de mare se schimbă guvernele, miniștrii, persoanele care decid și trebuie să o luăm de la capăt, inclusiv să explicăm unele lucruri. Noi sperăm foarte mult că va exista această perioadă de stabilitate în care să reușim să convingem factorii de decizie privind necesitatea creșterii bazei fiscale a APL, să întărim autonomia locală. Avem foarte multe inițiative, propuneri, este nevoie doar de a le discuta, cizela, poate, și de a avansa. De asemenea, sunt o sumedenie de teme de discuții privind competențele APL. Inclusiv din discuțiile cu aleșii locali din teritoriu ne-am convins de faptul că există multe probleme soluționarea cărora este foarte simplă dar se târăgănează și constituie niște bariere în activitatea APL, atât în ceea ce privește protecția mediului, reparației drumurilor etc. De exemplu, de ceva timp insistăm pe faptul ca banii din Fondul Rutier să rămână definitiv în bugetele locale și APL să-i poată gestiona nu neapărat în anul care vine dar într-o perioadă de doi-trei ani, ca să poată acumula niște sume pentru a face niște lucrări de reparație mai temeinice. În ceea ce privește relația CALM cu administrația centrală trebuie să perfecționăm mecanismul de comunicare, să devină unul stabil și permanent, să reușim să discutăm diferite idei, concepte, proiecte, acte normative, înainte ca ele să fie lansate și adoptate de către Guvern și Parlament. Să nu avem unele acte normative sau proiecte de legi care, în loc să aducă plus valoare sau o îmbunătățire a lucrurilor, complică și mai mult activitatea APL și creează bariere suplimentare. În acest sens țin să menționez perioada bună de colaborare cu Guvernul condus de Maia Sandu. Am elaborat în comun programul de guvernare pe domeniul nostru de activitate, iar consolidarea autonomiei locale a fost stabilită ca prioritate în Planul de Acțiuni al Guvernului respectiv, elaborat, de asemenea, în colaborare cu CALM.

Un alt obiectiv pentru acest an este soluționarea problemei remunerării diferitor categorii de funcționari din APL. Dacă la nivelul conducătorilor din APL, într-o anumită măsură, problema se soluționează, deși este loc pentru mai bine și sperăm că vor fi corelate anumite lucruri, în ceea ce privește secretarii, contabilii, inginerii cadastrali, percepătorii fiscali este nevoie de a-i stimula financiar și de a oferi posibilitatea autorităților locale să decidă, într-o anumită măsură, cum să remunereze angajații lor.

O altă prioritate este relația APL cu organele de control. Este nevoie de a pune punct mai multor lucruri, sunt foarte multe organe de control care au obiecții privind activitatea APL, însă deseori acestea nu sunt corelate cu cadrul legal și cu posibilitățile APL de a face față unor provocări. Astfel, aceste controale se transformă frecvent într-un blocaj al APL, iar în condițiile RM deseori acestea devin niște presiuni administrative sau politice. De asemenea, vom lucra mai intens cu rețelele profesionale din cadrul CALM, vom acorda suportul și asistența necesară tuturor categoriilor de funcționari din cadrul APL, ca ei să se bucure de atenția pe care o merită.

Pe plan extern vom continua ceea ce facem în ultimii ani, să promovăm ideea că descentralizarea și autonomia locală sunt elemente importante de care trebuie să țină cont partenerii noștri de dezvoltare în relațiile cu autoritățile din RM. Ne dorim cât mai multe programe cu acces direct pentru APL, ca acestea să-și poată dezvolta capacitățile de a aplica la diverse proiecte, dar și să aibă acces la niște surse financiare care să le permită să se implice cât mai mult în dezvoltarea localităților lor. Sigur că vom continua să dezvoltăm relația noastră specială pe care o avem cu Asociația Comunelor din România, condusă de Emil Drăghici, dar și cu Asociația Orașelor din România, condusă de Mădălin Ady Teodosescu. Vom oferi oportunități autorităților locale și primarilor să se cunoască și să facă înfrățiri, aceasta este o direcție importantă de dezvoltare a comunităților locale. Înfrățirile vor rămâne o prioritate importantă pentru noi toți, deoarece în acest sens vedem un potențial imens care trebuie valorificat.

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md

**RETROSPECTIVA ANULUI 2019 ÎN ADMINISTRATIA PUBLICĂ LOCALĂ! EMISIUNEA NOASTRĂ
VA FI ASCULTATĂ ÎN TOT MAI MULTE COMUNITĂȚI!**

Emisiunea „La Înălțime cu CALM” este un program în care abordăm subiecte ce vizează activitatea autorităților locale. Experții noștri vin cu propuneri de îmbunătățire a cadrului legislativ din domeniul APL și bat alarma atunci când sunt impuse unele bariere în activitatea autorităților publice locale, iar primarii ne prezintă realitățile din satele și orașele noastre. Modele de administrație locală, bune practici, oameni care se dedică comunităților lor, reușitele CALM – toate le cunoaștem fiind „La Înălțime cu CALM”!

În cadrul acestei ediții aflăm de la directorul executiv al CALM Viorel Furdui cum a fost anul 2019 pentru APL/CALM, expertul Alexandru Morcov ne spune cum ar putea fi îmbunătățite serviciile publice locale prestate de către APL, vicepreședintele raionului Drochia Iurie Ostavciuc ne explică cum ar trebui să fie cooperarea dintre nivelul I și nivelul II de administrare, iar de la Alina Semeniuc, primar de Crișcăuți, Dondușeni aflăm ce obiceiuri s-au mai păstrat în satele noastre în această perioadă a sărbătorilor de iarnă.

Din acest an emisiunea „La Înălțime cu CALM” va fi transmisă la trei de posturi de radio. Vă invităm să ne ascultați sâmbăta, de la ora 10.00 la Eco FM, duminica, de la ora 14.10 la Jurnal FM și lunea, de la ora 08.00 (în reluare de la ora 22.00) la Vocea Basarabiei. Vă mulțumim pentru că alegeți să fiți „La Înălțime cu CALM” și vă dorim să aveți un an nou cu mult bine!

Emisiunea poate fi audiată la următorul link:

<http://calm.md/libview.php?l=ro&idc=66&id=5796&t=/SERVICIUL-PRESA/Comunicate/RETROSPECTIVA-ANULUI-2019-IN-ADMINISTRATIA-PUBLICA-LOCALA-EMISIUNEA-NOASTRA-VA-FI-ASCULTATA-IN-TOT-MAI-MULTE-COMUNITATI>

ANATOLIE PÎNZARU, PRIMAR AL COMUNEI CREMENCIUG, SOROCA: „OBIECTIVUL PRINCIPAL ESTE SĂ SUPRAVIETUIM CA ȘI LOCALITATE”

Anatolie Pînzaru este primar la al șaptelea mandat în comuna Cremenciug, Soroca. Afirmă că greutățile se uită, rămân realizările în cifre, dar și în zâmbetele oamenilor. Îi invidiază frumos pe acei primari care au reușit să aibă în satele lor câte o întreprindere, astfel oamenii au locuri de muncă, iar bugetele locale unele venituri.

Omul este făuritorul propriului destin?

Anatolie Pînzaru: În 1995 din întâmplare am devenit primar, apoi așa au hotărât sătenii.

Aceste șase mandate înseamnă păr cărunt sau bucuria realizărilor obținute?

Anatolie Pînzaru: Au fost de toate, dar greutățile se uită, rămân realizările și aprecierea oamenilor. Uneori aceste realizări sunt în cifre, alteleori în zâmbete sau chiar în mulțumiri.

Care sunt cele mai importante realizări pe care le-ați obținut din 1995 până în prezent?

Anatolie Pînzaru: Sunt niște lucruri care trebuiau să fie realizate și pe care nu le consider ca pe o victorie a mea. Chiar dacă suntem puțini locuitori (890) activează toate instituțiile: grădinița și gimnaziul, două biblioteci în cele patru sate din comună. A apărut puțin asfalt, avem iluminare

stradală în două localități. Mi-aș fi dorit ca numărul populației din sate să nu se micșoreze dar să se mărească.

Credeți că din vina APL numărul populației se micșorează și cum am putea schimba lucrurile din acest punct de vedere?

Anatolie Pînzaru: Nu e doar vina noastră. Mi-am făcut speranțe atunci când fusese aprobat programul „Satul Moldovenesc” la elaborarea căruia am participat și eu. Fusese o propunere ca întreprinderilor industriale să li se ofere facilități pentru a deschide afaceri la sate. Această idee nu a prins viață deoarece oamenii din business au interesele lor și se duc acolo unde sunt condiții mai bune. Înainte toată populația lucra în agricultură iar acum terenurile sunt prelucrate fără prea multă muncă manuală, iar pe oameni trebuie să-i ocupi cu ceva. O idee ar fi fost să se deschidă unele întreprinderi mai aproape de domiciliul oamenilor dar nu a fost să fie. După acest program tot puțină atenție s-a atras acestei probleme. Îi invidiez frumos pe acei primari care au reușit să aibă în satele lor câte o întreprindere. În raionul nostru un exemplu în acest sens este Șolcani, oamenii au locuri de muncă și chiar unele venituri.

Ce vă propuneți să realizați în acest mandat? Ce restanțe mai aveți?

Anatolie Pînzaru: Eu pot să îmi propun multe dar trebuie să aveți în vedere că sunt candidat independent și nu știu ce susținere voi avea. Voi reuși dacă voi promova unele proiecte și voi avea finanțare din exterior. Bugetele locale sunt cam austere, nu avem ce aloca pentru dezvoltarea localității. Obiectivul principal este să supraviețuim ca și localitate, să nu ne închidă școala și grădinițele.

Un primar mai are timp pentru familie, copii?

Anatolie Pînzaru: Trebuie să găsim acest timp deoarece familia și copiii sunt rostul vieții. Aceștia sunt primii oameni cărora le împărtășim bucuriile dar și durerile. Ei mă înțeleg, mă susțin și mă rabdă.

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md

MIHAIL ROTARAȘ, PRIMAR DE NICORENI, DROCHIA: „POPULAȚIA NOASTRĂ ESTE CAM DEZAMĂGITĂ DE CEEA CE SE ÎNTÂMPLĂ”

Mihail Rotaraș este primar la al cincilea mandat în satul Nicoreni, raionul Drochia. Speră că la un moment dat va scrie o carte despre lecțiile pe care le-a învățat în toată această perioadă de când este ales local. Consideră că Republica Moldova există datorită unor entuziaști care nu au funcții-cheie în stat.

De cât timp e nevoie pentru a deveni un bun ales local?

Mihail Rotaraș: Mi-ați adresat o întrebare care îmi răscolește tot sufletul și îmi amintește de ce am venit pe acest pământ. Primar devii în timp. Omului dacă îi place această pâine și vede că cineva se bucură de rezultatele muncii sale iar ideile și faptele coincid cu ceea ce doresc consătenii atunci te dedici în continuare muncii pe care o faci. Nu e miere de albini această meserie, dar e o satisfacție sufletească să știi că ești un punct de reper sau un sprijin pentru unele persoane.

Este și o responsabilitate foarte mare, dar și o motivație să faci cât mai multe pentru localitatea pe care o administrezi..

Mihail Rotaraș: Sigur că este o responsabilitate mare. Mă gândesc uneori că la un moment dat voi începe să scriu despre toată această perioadă în care am activat, pentru a fi mai ușor pentru alții. Eu am citit multă literatură de la sovietici și mă gândesc că așa cum am deprins multe lucruri din acele cărți, la fel și urmașii noștri de la nivel local ar putea învăța câte ceva din schițele mele.

Care ar fi câteva lecții pe care le-ați învățat în această perioadă?

Mihail Rotaraș: O deprindere care a fost preluată de la părinți dar și din anturajul în care am crescut este să nu faci altora ceea ce ție nu ți-ar plăcea să și ți se facă. Indiferent dacă e dulce sau amară dreptatea, trebuie să ieși în fața oamenilor și să le-o spui. Trebuie să fii sincer cu oamenii, nu așa cum vedem adesea la televizor, se spune una dar în realitate se face cu totul altceva. Populația noastră este cam dezamăgită de ceea ce se întâmplă, de promisiunile făcute și care nu sunt respectate. În primii ani de activitate dacă mă asigura cineva sau dacă îmi spuneau de la un anumit fond de investiții că într-o lună-două vom primi resursele pe care le solicităm, mergeam în sat și împărtășeam această bucurie cu consătenii mei, tot așa cum se procedează într-o familie. Adesea se întâmpla că acești bani nu mai ajungeau în bugetul local și mă simțeam foarte incomod față de oameni.

Se spune că fiecare comunitate își merită conducătorii. Cum credeți, seamănă oamenii din comunitatea Dvs cu primarul pe care l-au ales pentru al cincilea mandat?

Mihail Rotaraș: Cred că cei mai mulți sunt oameni de calitate, ceea ce e foarte bine. Avem o localitate cu renume, cu tradiții bune păstrate de la strămoși. În ultimii 5-7 ani se sărbătorește Crăciunul pe stil nou dar și pe stil vechi. S-au păstrat colindele cele frumoase, cetele de urători se aud în sat de Sfântul Vasile, de Ispas organizăm un festival pentru a promova vechile tradiții cu ocazia acestei sfinte sărbători. Deși astăzi nu prea se mai construiesc case noi, totuși obiceiul de a organiza clăci renaște, oameni se ajută. Credința în Dumnezeu se păstrează.

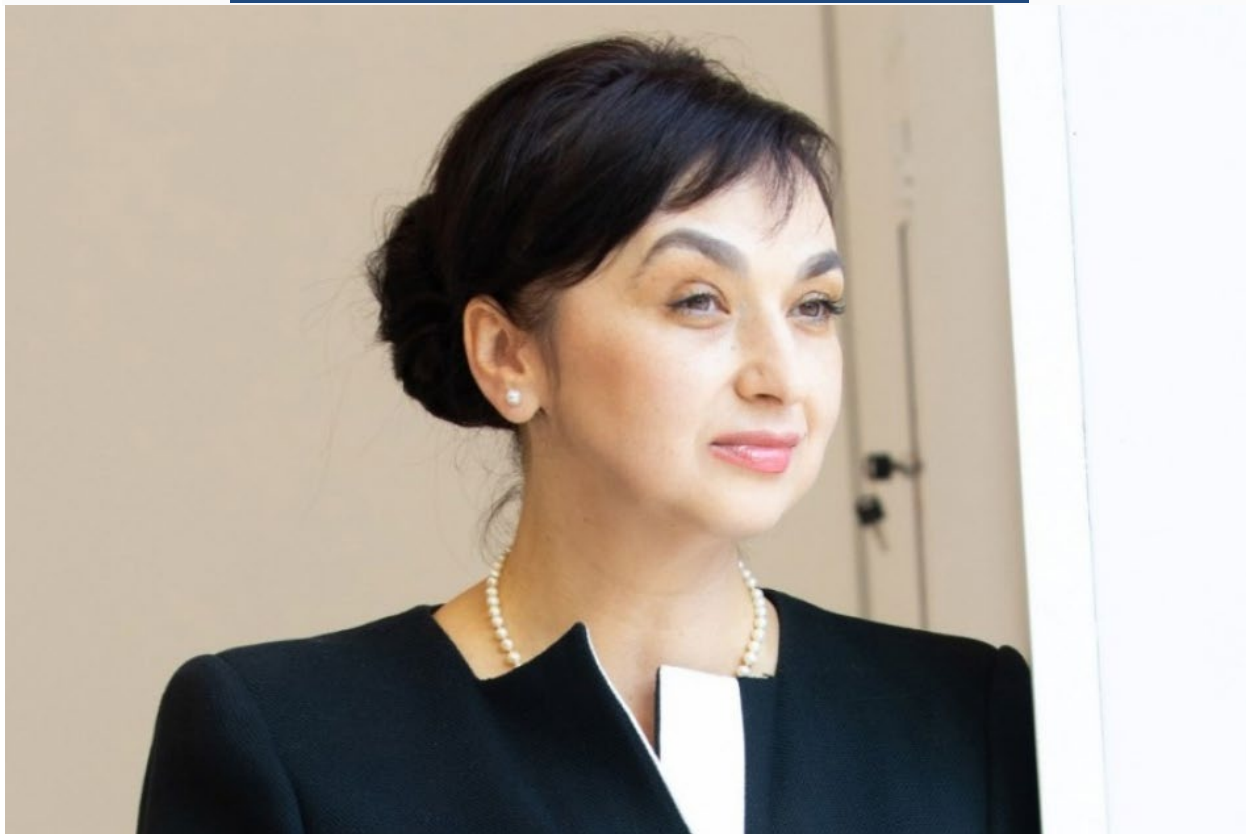
Ce vă mai doriți să realizați pentru Nicoreniul Dvs?

Mihail Rotaraș: Avem mult de lucru. În primul rând vreau să consolidez toată comunitatea, să fie mai prietenoasă. Noi și așa suntem uniți doar că ne mai dezbină politicul, ceea ce nu este bine. La prima ședință a Consiliului local le-am spus consilierilor că de astăzi începem a scrie letopisețul satului unde vor fi menționați toți. I-am îndemnat să uite de coloratura politică pe care o reprezintă și să lucrăm împreună pentru localitatea noastră, ceea ce a devenit deja o tradiție. Consider că în cazul în care statul nu va stabili ca prioritate dezvoltarea generației tinere, începând de la grădiniță, continuând cu cei din gimnaziu ș.a.m.d. atunci noi nu vom avea viitor, cu mare regret spun acest lucru. Sincer să vă spun, noi existăm ca și stat datorită unor entuziaști. E vorba de oameni care dețin posturi nu neapărat cheie. De exemplu, experții CALM câte lucruri au reușit să stopeze, să schimbe, să direcționeze.

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md

PRIMARUL MUNICIPIULUI SOROCA LLILIA PILIPEȚCHI: „TOTI PRIMARII AVEM ACEEAȘI DORINȚĂ- DE A ADMINISTRA ÎN INTERESUL CETĂȚEANULUI”

Lilia Pilipețchi este primar la primul mandat al municipiului Soroca. Am cunoscut-o la ședința primarilor din cadrul Filialei CALM din acest raion. Am întrebat-o dacă este nevoie de politică în administrația locală, pe ce pun accent cetățenii atunci când își aleg primarul, dar și ce priorități are Lilia Pilipețchi pentru perioada imediat următoare.

Din medicină în administrația publică locală...

Lilia Pilipețchi: Am înțeles că sunt pregătită să contribui alături de cetățeni la crearea unei vieți mai bune aici, acasă, la Soroca.

E nevoie de politică și în administrația publică locală?

Lilia Pilipețchi: Nu sunt pentru implicarea politicului în APL. Totuși, la baza alegerilor locale sunt două dimensiuni: este miza politică și interesul pentru candidați.

Cum credeți, oamenii au pus mai mult accent pe culoarea politică a candidaților sau totuși pe calitățile acestora?

Lilia Pilipețchi: Cred că în alegerile locale se pune accent pe factorul uman. 70% din cetățeni votează pentru personalitatea candidatului. Deoarece noi suntem astăzi la reuniunea primarilor din raionul Soroca înseamnă că cetățenii au decis că noi suntem cei mai buni, cei mai inteligenți și noi trebuie să demonstrăm tuturor că așa este și să facem politică inteligentă.

Funcția de primar presupune foarte multe provocări. Ce priorități aveți pentru perioada imediat următoare?

Lilia Pilipețchi: Îmi propun să fiu sinceră cu oamenii și atunci lucrurile bune se întâmplă de la sine. Ne dorim să fie curat în orașul nostru. O altă problemă este lipsa stației de epurare, toate instalațiile de tratare a apei uzate lipsesc de decenii. Am studiat care au fost impedimentele ce până acum nu au permis autorităților să construiască această stație de epurare și sunt convinsă că noi vom reuși.

Municipiul Soroca este atractiv pentru tineri, există locuri de muncă?

Lilia Pilipețchi: Eu consider că Dumnezeu are grijă de noi încă de la crearea Sorocii. Avem oameni extraordinari și dorim ca ei să aibă o viață calitativă aici, să oprim migrația, să creăm locuri de muncă.

Ce vă face să fiți atât de optimistă?

Lilia Pilipețchi: Sunt ingenioasă, am voință și curaj. În această perioadă scurtă deja avem realizări pe care cetățenii le observă. Orașul a devenit mai îngrijit. Am avut recent o întrevedere cu o delegație de peste hotare și cred că la final de ianuarie deja vom putea vorbi despre unele decizii ce vor aduce alte schimbări în localitatea noastră.

Ce părere aveți despre activitatea CALM?

Lilia Pilipețchi: Este o platformă eficientă, nu doar pentru că există această comunicare între puterile locale și puterea centrală dar și pentru a putea veni cu un punct de vedere consolidat al autorităților locale, deoarece noi toți primarii prezenți la ședința Filialei CALM din Soroca avem aceeași dorință – de a administra în interesul cetățeanului.

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md

Ghenadie Pereteatcu este preotul care a devenit primar de Baxani, Soroca. Consideră că faptele fiecăruia dintre noi ne caracterizează ființa. Regretă că oamenii pleacă din sat și speră că în acest an va reuși să deschidă 20 locuri de muncă. Pe autobuzul cu care elevii din Baxani pleacă la studii în localitatea vecină scrie „Mergem la o școală mai bună” chiar dacă, potrivit primarului, acest lucru nu corespunde realității. Drumul pe care aceștia se deplasează este avariat, iar mulți profesori din Baxani au fost nevoiți să plece din sat.

Atunci când au o problemă sătăenii vin la primărie sau la biserică?

Ghenadie Pereteatcu: Mă găsesc ori la primărie, ori la biserică. Sunt un fiu al satului. Am lipsit din sat doar în perioada în care am învățat. Înainte de a deveni primar în 2015 am fost 12 ani consilier local. Am cunoscut mai bine problemele sătăenilor și acest lucru m-a motivat să candidez pentru funcția de primar.

Ce ați reușit să faceți în primul mandat?

Ghenadie Pereteatcu: Cred că cea mai mare reușită este conectarea oamenilor la apă potabilă.

Ce înseamnă să fii un model pentru oamenii din localitate?

Ghenadie Pereteatcu: În Sfânta Scriptură scrie: „Taci tu să vorbească faptele tale.” Cred că indiferent de ce ași spune eu, faptele mele vorbesc. Consider că am o familie-model, am cinci copii, m-am străduit să-i educ în spiritul acesta creștin, copiii sunt bravi, învață bine.

Ce priorități aveți în acest mandat?

Ghenadie Pereteatcu: Este nevoie de renovarea drumurilor. Purtăm discuții în privința deschiderii unei mici fabrici de croitorie și sperăm ca în acest an să putem deschide 20 de locuri de muncă.

Pământurile sunt prelucrate în Baxani?

Ghenadie Pereteatcu: Oamenii din Baxani au aproximativ câte două ha de pământ. Îmi pare rău că mulți pleacă din sat. În urma realizării unui sondaj am constatat că vârsta medie a consătenilor este de 47 de ani. Sunt 950 de locuitori în Baxani, puțini dar buni.

Cum credeți, este nevoie de primării în satele mici?

Ghenadie Pereteatcu: Reforma comasării școlilor este resimțită de noi toți. Școala noastră a fost închisă și o parte din profesori au fost nevoiți să plece din sat și cred că nici peste hotare nu le este ușor. Pe unitatea de transport cu care copii pleacă la o altă școală scrie „Mergem la o școală mai bună”, ceea ce nu corespunde realității. Drumul pe care aceștia se deplasează este avariata. Dacă se va realiza această reformă și în primării cred că oamenii vor avea doar de pierdut. Ar fi o problemă pentru bătrâni. Un primar din altă localitate ar atrage o atenție mai mare satului unde s-a născut el, acolo unde va fi sediul primăriei. Va fi ca și în cazul reformei privatizării, oamenii nu erau pregătiți pentru ea.

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md

SILVIA LEȘAN, PRIMAR DE SCHINENI, SOROCA: „CRED CĂ LOCALITATEA NOASTRĂ VA AVEA UN VIITOR FRUMOS!”

La 27 de ani a devenit primar al comunei Schineni, Soroca. La alegerile locale din 20 octombrie locuitorii din comună au ales-o pentru al cincilea mandat. Primarul afirmă că șansa satelor noastre este punerea în valoare a potențialului uman. În cadrul procesului decizional din comună un rol important îl au cetățenii.

Dorința de a schimba lumea v-a motivat să veniți în APL?

Silvia Leșan: Înainte de a deveni primar, când erau județele, am activat patru ani în calitate de secretar al Consiliului local în comuna Băcsani. După reforma administrativ-teritorială am revenit în Schineni. Cred că era elanul tinereții, am avut parte de susținerea oamenilor, plus cei patru ani de experiență în calitate de secretar mi-au fost utili pentru a face față lucrurilor atunci când am devenit primar. Îmi doresc foarte mult ca consătenii mei să aibă condiții bune de trai, ca primăria să le presteze servicii de calitate. De atunci, alături de mine sunt, în mare parte, femeile din localitate. Și bărbații ne susțin, ei sunt parte componentă a echipei noastre. La început erau sceptici față de faptul că primarul e tânăr și încă e femeie. Oamenii mai glumeau pe seama aceasta dar ne-au acceptat văzând că ne exercităm atribuțiile, că ținem cont de părerea cetățenilor. Echipa de consilieri pe care am avut-o la primul mandat este, cu mici excepții și cea de astăzi. Cred că am devenit credibili în fața oamenilor.

Nu e atât de ușor să implementezi proiecte în comunitățile noastre locale. Dvs ce faceți pentru a reuși?

Silvia Leșan: Am înțeles că un suport enorm ni-l pot oferi donatorii străini. Avem înregistrată o asociație obștească la apariția căreia am pus și eu umărul și deja ne bucurăm de rezultatele obținute. Anul trecut am implementat patru proiecte. Comunitatea noastră este membră a grupului de acțiune locală Colinele Nistrene. Am procurat o pompă pentru fântâna arteziană. Un alt proiect a fost implementat cu susținerea fundației cehe „People in need”, care prevede asigurarea în localitate a serviciilor unui logoped pentru copiii cu cerințe speciale. Etapa de scriere a unui proiect este importantă dar pentru implementare trebuie să ai echipă. Eu am reușit să creez această echipă, am stabilit un parteneriat foarte bun între instituțiile din teritoriu și primăria. Asociația obștească și toate instituțiile din teritoriu sunt partenerii noștri în cadrul altor proiecte. Din 1 noiembrie implementăm un proiect finanțat de UE. Până acum membrii asociației lucrau cu bunurile lor personale, acum deja vom dota organizația cu un laptop, cu un video proiector, cu o combină multifuncțională și astfel vom avea posibilitatea să realizăm multe activități cu implicarea cetățenească. Ne propunem să implicăm cât mai mulți cetățeni în procesul decizional local. Un alt proiect este finanțat de fundația Est-Europeană în cadrul căruia vom forma un grup de acțiune locală cu care vom merge în două localități din țară care au deja această practică de a implica cetățenii în procesul decizional, vom face schimb de experiență, 20 de copii din localitate vor merge la redacția ziarului „Observatorul de Nord” și vor învăța cum să editeze un ziar local care se va numi „Noutăți din Schineni” pe care îl vom repartiza gratis în localitate. Ne propunem să construim și un teren sportiv multifuncțional.

Înțeleg că aveți foarte multe activități în localitate...

Silvia Leșan: Consider că în localitatea mea există potențial uman. Important este să identifici acești oameni și să-i pui în valoare. Încercăm să implicăm în proiecte toți cetățenii care doresc. Aceștia trebuie mai întâi învățați. Atunci când oamenii obțin o anumită experiență dispare frica, dar și această barieră de comunicare. Localitățile noastre se pot dezvolta, important e să ai o echipă de oameni care să te ajute, să te susțină. La noi era o clădire a unui fost boier din localitate, fără uși, fără ferestre. Cu banii APL nu puteam să o renovăm. Cu susținerea Fundației Est-Europene am creat în cadrul acestei clădiri un centrul comunitar incluziv unde copiii învață să danseze, ceea ce e mai rar întâlnit în localitățile rurale. APL a venit cu contribuția sa pentru reparația a jumătate din clădire, Fundația Est Europeană ne-a donat utilajul, echipamentul necesar, masă de tenis, masă de biliard, avem sală de fitness și de sport, jocuri interactive, copii învață king boxing. Era un vis pe care credeam că nu îl vom putea realiza, dar punând umăr la umăr, acest lucru a devenit posibil. Astfel am demonstrat și oamenilor că dacă ne implicăm cu toții vom avea rezultate frumoase. Recent localitatea noastră a împlinit 400 de ani de la prima atestare documentară. Și în acest caz am avut un exemplu de mobilizare comunitară. Toți agenții economici din localitate, Consiliul local au venit cu contribuții financiare, angajații instituțiilor din teritoriu au pregătit gratis bucate cu care i-au servit pe oamenii din comună. Cetățenii ne-au ajutat la amenajarea localității, am colectat de la consăteni covoare vechi dar și alte lucruri care fac parte din zestrea noastră națională și astfel am încercat să valorificăm oamenii, ceea ce consider că este cel mai important. Avem o localitate medie ca mărime dar cred că cu un viitor frumos!

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md

ION LUPAȘCU, PRIMAR DE MÂNDÂC, DROCHIA: „TINERETUL OBTINE STUDII SUPERIOARE ȘI PLEACĂ PESTE HOTARE PENTRU A MUNCI LA NEGRU”

Ion Lupașcu este primar la al treilea mandat al localității Mândâc, Drochia. Consideră că un conducător bun trebuie să păstreze specialiștii buni, nu să schimbe și mătura atunci când ajunge într-o anumită funcție. Una dintre problemele Republicii Moldova ar fi că toți tinerii vor să aibă studii superioare, indiferent dacă au sau nu capacități.

La 25 de ani ați devenit primar. S-au schimbat multe din 2011 și până în prezent?

Ion Lupașcu: Mi-am dorit să schimb condițiile de trai ale populației, aspectul satului. Credeam că va fi mult mai ușor, dar când am venit în funcție am văzut că sunt multe momente grele în acest proces de soluționare a problemelor. Unul dintre impedimentele care a fost la începutul activității mele dar și acum este deficitul de finanțe. Oricare dintre primari dacă ar avea resurse suficiente, cu siguranță ar reuși să facă schimbările pe care ni le dorim cu toții.

De unde luăm aceste resurse?

Ion Lupașcu: În Mândâc nu avem fabrici sau uzine care ar putea aduce venituri în bugetul local, sunt doar agenții economice pe teritoriul satului, iar din activitatea acestora venitul este foarte mic. Oamenii nu înțeleg că bani nu sunt și din puținul pe care îl avem, dar și din economiile pe care le facem trebuie să soluționăm problemele. Salvarea în cazul nostru sunt proiectele și identificarea finanțatorilor.

Ce proiecte ați reușit să implementați în Mândâc?

Ion Lupașcu: Am realizat 13,5 km de apeduct. Avem proiectul pentru tot satul și a doua etapă am început-o în 2019. Am obținut 4 milioane de lei de la Fondul Ecologic și acum se lucrează la

realizarea acestor lucrări. Am reușit să reparăm unele drumuri, grădinița, avem iluminare stradală, am renovat și amenajat izvorul central.

Tinerii își văd viitorul în Mândâc?

Ion Lupașcu: Cred că aceasta nu este doar problema satului Mândâc dar a tuturor localităților. Eu ca și tânăr primar mă gândesc ce ar putea să facă ei în sat? Tineretul vrea un loc stabil de muncă. Cred că și populația e vinovată într-o măsură oarecare. Toți părinții vor ca copiii lor să aibă studii superioare. Are acel tânăr capacități sau nu, mama vinde tot de prin jurul casei și plătește pentru ca odrasla sa să fie cu studii superioare. Noi trebuie să înțelegem că Republica Moldova nu are nevoie de atâția tineri cu studii superioare. Este nevoie de lăcătuși, de sudori, de electricieni, care nu sunt rău plătiți și cu toate acestea nu avem asemenea specialiști. Eu înțeleg că fiecare vrea să fie îmbrăcat și să fie deștept, dar trebuie să existe un echilibru în toate. Din acest motiv nici nu avem cadre iar tineretul pleacă din sate, obține aceste studii superioare și peste hotare muncește la negru.

La primărie echipa este completă, formată din specialiști buni?

Ion Lupașcu: La acest capitol lucrurile sunt îmbucurătoare, echipa e bună, mă înțelege, mă susține, îmi dă un sfat, cred că acesta este norocul meu. Un conducător trebuie să asculte sfaturile altora, nu așa cum cred unii că atunci când ajung în această funcție de ales local trebuie să schimbe și mătura de la primărie. Specialistul bun trebuie să rămână în funcție, indiferent de viziunile lui. Recent a fost lansat concursul pentru funcția de inginer cadastral și sper că va câștiga o persoană pregătită.

Pentru al treilea mandat ce vă doriți să faceți în Mândâc?

Ion Lupașcu: Foarte multe lucruri. Eu cred că cu cât ai mai multă experiență cu atât mai greu este de lucrat. Cunoști mai bine problemele dar nu știi de unde să aduci finanțarea necesară pentru a le soluționa. Vreau ca toată populația să aibă acces la apă potabilă, vreau să repar mai multe drumuri, mai avem de lucru la iluminatul stradal. Avem un agent economic care intenționează să deschidă o patiserie și astfel vom deschide niște locuri de muncă.

La Drochia sunt locuri de muncă unde s-ar putea angaja și oamenii din Mândâc?

Ion Lupașcu: Și la Drochia ar fi nevoie de construit sau de dezvoltat ceva pentru a putea atrage oamenii. Cam 1-2% din consătenii mei lucrează la Drochia. Sperăm că noua conducere va crea locuri de muncă, deoarece aceasta este unica ieșire din situație pentru RM, raionul Drochia, dar și pentru satul meu. Crearea locurilor de muncă și salarizarea la timp îi vor motiva pe oameni să rămână acasă. Noi în calitate de primari ne străduim să creăm condiții dar uneori ne întrebăm pentru cine să le creăm? Investim foarte mult în sate - apeductul, canalizarea, iluminarea stradală necesită cheltuieli dar oamenii pleacă.

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md

PRIMARUL ORAȘULUI FLOREȘTI IURIE GANGAN: „AVEM NEVOIE DE O POLITICĂ ECHILIBRATĂ LA NIVEL DE STAT”

Iurie Gangan este primar al orașului Florești. A activat în calitate de viceprimar de Florești, responsabil de compartimentul social și protecție civilă. Conform datelor statistice, în orașul Florești locuiesc 12 mii 170 de cetățeni. În urma modificării legislației privind repartizarea impozitelor persoanelor fizice (inițiativă a CALM), bugetul orașului Florești a crescut cu circa 10 milioane de lei. Iurie Gangan speră că va putea crea condiții mai bune de trai pentru oamenii din orașul pe care îl administrează.

A fost prima competiție electorală în care ați participat și ați câștigat...

Iurie Gangan: A fost o competiție grea, am avut mulți concurenți electorali. Totuși, am reușit să obținem această victorie datorită muncii în echipă și încrederii cetățenilor din orașul Florești. Sper să nu-i dezamăgesc.

De ce au nevoie locuitorii orașului Florești?

Iurie Gangan: Vreau să acord prioritate proiectelor sociale, infrastructurii. Ne dorim drumuri bune, iluminare stradală, locuri suficiente în grădinițele de copii și multe alte obiective care să facă viața cetățenilor mai confortabilă.

Pentru a obține asemenea rezultate este nevoie de finanțe...

Iurie Gangan: Bugetele locale au devenit cât de cât mai consistente deoarece impozitul din venitul persoanelor fizice rămâne la nivel local: în orașe 50%, iar în localitățile sătești 100%. Dacă e să calculăm atunci vom constata că bugetul orașului Florești este în creștere cu circa 10 milioane de lei.

Aceasta este o inițiativă a Congresului Autorităților Locale din Moldova...

Iurie Gangan: Cunoaștem acest lucru și din acest motiv suntem membri și lucrăm împreună. CALM-ul este întotdeauna receptiv la propunerile noastre, iar cele mai optime inițiative sunt înaintate guvernărilor și astfel obținem unele rezultate.

Vorbeați de proiecte sociale. Care ar fi acestea?

Iurie Gangan: Construcția sau restaurarea unei grădinițe. Avem o clădire pentru renovarea căreia este nevoie de resurse impunătoare. Sper că va fi posibil de creat într-o altă instituție 2-4 grupe pentru copii ca măcar pentru moment să soluționăm problema existentă.

Înseamnă oare acest lucru că în Florești crește natalitatea?

Iurie Gangan: Avem circa 700 de copii de vârstă preșcolară în Florești, dar vreo 300 încă așteaptă să fie instituționalizați. Nu putem să spunem că a crescut natalitatea, mai degrabă este efectul migrării unor oameni din satele din apropiere.

Părinții acestor copii au unde să se angajeze în orașul Florești?

Iurie Gangan: Nu sunt suficiente locuri de muncă. Ne propunem să creăm o zonă economică liberă în Florești. Nu contează de unde vor veni investițiile, important este să fie create măcar 500 de locuri de muncă.

Cum intenționați să atrageți acești investitori?

Iurie Gangan: Am depus o scrisoare de intenție conducerii Zonei Economice Libere Bălți. Directorul de acolo a fost receptiv, ne-a spus că va discuta cu investitorii din Germania. Avem un teren de 62 de ha în intravilanul orașului Florești și în perioada imediat următoare acești investitori ar urma să vină pentru a vedea care sunt condițiile de aici. Avem infrastructura necesară, sperăm că aeroportul Mărculești se va dezvolta, avem cale ferată, drumurile sunt cât de cât reparate și îmi doresc foarte mult să realizez acest obiectiv.

După patru ani de mandat cum v-ați dori să fie Floreștiul?

Iurie Gangan: Cu mulți cetățeni, să crească natalitatea. Cu oamenii se pot face multe lucruri bune. Avem nevoie și de o politică echilibrată la nivel de stat pentru ca și autoritățile locale să poată activa și contribui la dezvoltare.

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md

ION VÎRLAN, PRIMARUL ORAȘULUI MĂRCULEȘTI: „UNELE LUCRURI SIMPLE NE PERICLITEAZĂ ACTIVITATEA”

Ion Vîrlan este primar la al treilea mandat în orașul Mărculești. În 1994 localității i-a fost conferit statutul de oraș. În Mărculești locuiesc 2050 de locuitori. Primarul spune că o problemă ar fi cădirile din centrul localității care sunt lăsate să degradeze și nu pot fi utilizate deoarece nu sunt la balanța APL.

Ce avantaje are localitatea Dvs având statut de oraș?

Ion Vîrlan: În perioada sovietică era destul de dezvoltată industria, după proclamarea independenței Republicii Moldova aproape nimic nu a rămas. Suntem în căutarea agenților economici și atragerea investițiilor în localitate. Avem un frigider cu o capacitate de două mii de tone, am reușit pavarea a 2340 metri pătrați de trotuar. Am reparat peste 2 km de asfalt etc.

Clădirile care erau în perioada sovietică s-au păstrat, ar putea fi valorificate?

Ion Vîrlan: Încă până a deveni eu primar acestea au fost scoase la licitație și vândute. O parte din ele sunt proprietăți private. Nu putem găsi proprietarul clădirii unde a fost fabrica de conserve, multe dintre ele sunt amplasate în centru și strică din aspectul localității. Încercăm să identificăm soluții pentru a le valorifica.

Cine ar trebui să intervină dacă proprietarul nu e de găsit sau dacă acesta nu poate sau nu vrea să gestioneze acest bun?

Ion Vîrlan: Noi mai avem clădiri care au nu sunt utilizate, cum ar fi școala profesională sau cea auxiliară. Trebuie de schimbat destinația acestora pentru a le putea realiza sau să fie posibil de deschis afaceri în aceste încăperi. Acest lucru deocamdată este imposibil. Deja de trei ani mă

adresez Consiliului raional, reprezentanții Consiliului vorbesc cu autoritățile naționale și, deocamdată, fără succes, de parcă acest lucru ar trebui să-l facă Strasbourgul, dar nu Chișinăul. Sunt niște lucruri simple care ne periclitează activitatea. Agenții economici își manifestă interesul dar nu putem face nimic în cazul în care o clădire este la evidența Ministerului Educației, de exemplu. Pentru a putea dezvolta localitatea este nevoie de schimbat destinația acestor bunuri.

Dacă s-ar găsi un investitor mare care să dorească să vină la Mărculești, ar fi oameni doritori să se angajeze?

Ion Vîrlan: Sunt doritori, orașul Mărculești este înconjurat de mai multe sate megieșe. Noi avem peste 150 de oameni care lucrează la Bălți sau Florești, iar dacă ar avea un loc de muncă în localitatea natală ar fi mult mai simplu. Acum trei ani un tânăr a inițiat o afacere și nu găseam spațiu pentru el. Astăzi acesta are 60 de angajați și activează în partea grădiniței ce nu era funcțională.

Ce vă doriți să reușiți să realizați în acest mandat?

Ion Vîrlan: Doresc ca localitatea noastră să aibă sistem de canalizare, drumuri asfaltate, să aibă într-adevăr un aspect orășenesc.

Ce părere aveți despre activitatea CALM?

Ion Vîrlan: Avem păreri bune deoarece este un protector al nostru, un sindicat datorită căruia se soluționează multe probleme. În 2010 -2013 primarii aveau 3000-3600 de lei salariul și datorită CALM s-a reușit majorarea acestora.

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md

IURIE CHELEȘ, PRIMAR DE CERNIȚA, FLOREȘTI: „CONDUCEREA STATULUI AR TREBUI SĂ SE ÎNTOARCĂ CU FATA SPRE SATE”

Iurie Cheleş este primar la al treilea mandat în satul Cernița, Florești. Datorită Guvernului României s-a reușit construcția în localitate a unei grădinițe care a lipsit mai bine de un sfert de secol. Potrivit alesului local, pentru ca satele să supraviețuiască este nevoie de crearea locurilor de muncă.

Ce ați reușit să realizați în aceste două mandate?

Iurie Cheleş: Foarte multe. În primul rând am construit grădinița pentru copiii de care satul nu a avut parte circa 25 de ani. Am construit un stadion mini artificial, am reparat unele drumuri și Casa de cultură, dotând-o cu toate cele necesare, am renovat sediul primăriei, am amenajat și dotat biblioteca sătească, am construit cinci poduri locale. Aceste realizări au devenit posibile cu sursele noastre proprii dar și cu ajutorul Consiliului raional Florești. Grădinița de copii a fost renovată cu susținerea Guvernului României. Contribuția statului vecin a fost de un milion de lei, iar a Consiliului raional de 700 de mii de lei și astfel am reușit să facem lucruri frumoase. Am schimbat toate geamurile și ușile de la gimnaziu, avem iluminare stradală în toată localitatea.

Care este ocupația de bază a oamenilor din localitate?

Iurie Cheleş: Oamenii își prelucrează terenurile, unii sunt angajați în orașele vecine, alții cresc animale. Cu regret, satul îmbătrânește, tinerii pleacă în orașe sau chiar peste hotare.

Cum credeți că am reuși să salvăm satele noastre?

Iurie Cheleş: Cred că conducerea statului ar trebui să se întoarcă cu fața spre sate. Este nevoie de întreprinderi mici și mijlocii. Am comunicat cu reprezentanții unei întreprinderi din orașelul

Mărculești în vederea deschiderii unei croitorii în satul Cernița. Parcă găsisem un numitor comun însă atunci când ne-au făcut o vizită au spus că nu avem apă potabilă, nici canalizare, drumurile locale sunt rele, adică condițiile lasă de dorit.

Ce vă propuneți să faceți în următorii patru ani?

Iurie Cheleş: Avem foarte mult de lucru. Anul trecut, cu contribuția Consiliului raional în valoare de 100 mii de lei am elaborat proiectul tehnic pentru aprovizionarea localității cu apă potabilă. Sperăm ca în acest an să ne conectăm la apeductul care vine din satele Zăluceni și Târgul Vertiujeni.

Despre activitatea CALM ce cunoașteți?

Iurie Cheleş: Suntem membri ai CALM din 2011. Este o organizație binevenită pentru satele și comunele Republicii Moldova. În multe cazuri mă consult cu experții de la CALM.

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md

ALIONA COJOCARU, PRIMAR DE GURA CĂINARULUI, FLOREȘTI: „CALM M-A AJUTAT FOARTE MULT”

Aliona Cojocar este primar la al doilea mandat în comuna Gura Căinarului, Florești. La începutul activității în calitate de ales local plângea frecvent deoarece aceasta este o meserie deloc ușoară, care nu poate fi învățată până a obține votul de încredere al cetățenilor. Susținerea consătenilor

dar și a CALM-ului au ajutat-o să depășească această perioadă și să obțină încredere în propriile forțe.

Gura Căinarului este cunoscută și datorită agentului economic renumit pe care îl aveți în localitate...

Aliona Cojocaru: Avem un agent economic cunoscut în toată republica. Pe lângă veniturile care ajung în bugetul local de la acest agent economic, avem o colaborare foarte bună și în cadrul multor alte activități. Mai mult decât atât, peste o sută de oameni sunt angajați de către acest agent economic, ceea ce reprezintă o șansă pentru acești oameni ca să nu plece.

Ce v-a motivat să veniți la cârma primăriei din Gura Căinarului?

Aliona Cojocaru: Timp de 22 de ani am activat în calitate de profesoară de limba română la liceul cu predare în limba rusă din orașul Florești. Făceam naveta în fiecare zi de la Gura Căinarului. La un moment dat am înțeles că în activitatea pedagogică nu am noi provocări, totul este cunoscut și previzibil. Am fost consilier timp de două mandate iar dragostea față de consătenii mei și față de satul meu natal m-au motivat să candidez pentru funcția de primar. Mă bucur de susținerea multor consăteni, lucru ce mă bucură.

Pe lângă dragoste, e nevoie de bani, de posibilități, de echipă...

Aliona Cojocaru: Am o echipă care mă susține. Eu le spun colegilor mei de la primul mandat că la început este foarte greu. Îmi amintesc că în prima jumătate de an a primului mandat am tot plâns. Mă întrebam de ce am schimbat școala pentru această funcție? Mai apoi însă am înțeles că se poate de făcut mult mai mult decât la școală. Vreau să spun că foarte mult m-a ajutat CALM-ul. Participam la toate evenimentele la care mă invitau, adresam câte o sută de întrebări și așteptam răspunsuri. Citesc zilnic toată informația pe care ne-o transmite CALM. Am candidat pentru al doilea mandat pentru a continua toate faptele începute. Mă mândresc cu faptul că am deschis un centru pentru tineri cu utilaj sportiv performant. Avem un parc foarte frumos cu o estradă de vară construită de la zero cu susținerea agentului nostru economic. Am reparat drumuri, două mahalale din sat au acces la rețelele de gazificare, am prevăzut bani în buget pentru a finisa acest proiect. Stația de epurare din localitate funcționează, trebuie să continuiam construcția sistemului de canalizare.

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md